

Muistio Perussuomalaiset r.p.:n puoluerahoituksen tarkastamisesta ajalta 1.1.–31.12.2024

Yleistä

Valtiontalouden tarkastusvirasto on puoluelain (10/1969) 9 e §:n 1 momenttiin perustuen tehnyt puoluerahoitusta koskevan tarkastuksen kaikkiin valtionavustusta saaviin puolueisiin ja eräisiin niiden piirijärjestöihin sekä kahteen muuhun rekisteröityyn puolueeseen, jotka eivät saa valtionavustusta.

Tarkastuskohdekohtaiset havainnot annetaan muistiona kullekin 61 tarkastuskohteelle sekä asianomaiselle puolueelle. Kaikista muistioista koostettava kertomus annetaan vuonna 2026 eduskunnalle.

Tarkastuksen ovat suorittaneet johtavat tilintarkastajat Johanna Kormu, Pontus Londen ja Minna Tyrväinen, ylitarkastajat Ella Lyytinen, Ines Gullichsen, Hanna Surakka, Malviina Vahtera ja Artur von Bonsdorff sekä tarkastaja Elina Nordström. Tarkastusta on valvonut valvontapäällikkö Jonna Carlson.

Tarkastuskohteille on ilmoitettu tarkastuksesta 13.3.2025. Puolue on toimittanut pyydetyn ennakkomateriaalin, ja tarkastus toteutettiin Helsingissä 18.9.2025. Tarkastukseen osallistuivat Perussuomalaiset r.p.:stä talouspäällikkö Juha Koski.

Valtiontalouden tarkastusvirastolle toimitetut tilinpäätöstiedot

Puolueiden tuli toimittaa Valtiontalouden tarkastusvirastolle omat tilinpäätöstietonsa: tilinpäätös, toimintakertomus, tilintarkastuskertomus, erittely vaalikampanjan kuluista ja rahoituksesta, yhteenveto ajantasaisista ilmoituksista sekä puoluetukea koskeva tilitys valtionavustuksen käytöstä. Lisäksi puolueiden tuli toimittaa tarkastusvirastolle puoluetukipäätöksissä mainittujen piirijärjestöjen ja naisjärjestön sekä lähiyhteisöjen tilinpäätöstiedot.

Perussuomalaiset r.p. on toimittanut vuodelta 2024 puolueen ja puoluetukipäätöksessä tarkoitettujen yhdistysten tilinpäätöstiedot puoluerahoitusvalvonnan järjestelmään.

Puoluetukea saavan puolueen ja avustuspäätöksessä tarkoitetun muun yhdistyksen tilintarkastajan on puoluelain 9 c §:n mukaan lausuttava tilintarkastuskertomuksessaan tilintarkastuslaissa säädetyn lisäksi 1) onko valtionavustuksen käytössä ja käyttöä koskevassa raportoinnissa noudatettu puoluelain säännöksiä ja avustuspäätöksen ehtoja; 2) onko noudatettu puoluelain säännöksiä tuesta ja tukea koskevista rajoituksista sekä vaalikampanjan kulujen ja rahoituksen ilmoittamisesta.

Perussuomalaiset r.p.:n tilintarkastuskertomukseen vuodelta 2024 sisältyy puoluelain 9 c §:n edellyttämä lausuma.

Tiedot on toimitettu puoluelain mukaisesti.

Puoluerahoitusta koskevat ajantasaiset ilmoitukset ja tukirajoitusten noudattaminen

Puoluelain 8 c §:n mukaan puolueen, puolueyhdistyksen ja puolueen lähiyhteisön saaman tuen määrästä ja sen antajasta ilmoitetaan Valtiontalouden tarkastusvirastolle, jos yksittäisen tuen tai useista

samalta tukijalta saaduista suorituksista koostuvan tuen arvo on vähintään 1 500 euroa kalenterivuodessa (ajantasainen ilmoitus).

Perussuomalaiset r.p. oli tehnyt ajantasaisia ilmoituksia vuodelta 2024 yhteensä 4 366,58 euron määrästä. Tarkastuksessa ei todettu muita tukia, joita olisi tullut ilmoittaa.

Puolueen tulee kiinnittää huomiota siihen, että se tekee ajantasaiset ilmoitukset ajoissa. Puoluelain 8 c §:n mukaan ilmoitus tehdään sähköisesti viimeistään tuen vastaanottamista seuraavan kalenterikauden 15 päivänä. Perussuomalaiset r.p. ei ollut noudattanut puoluelain mukaista määräaikaa ajantasaisten ilmoitusten tekemisessä vuodelta 2024.

Puoluelain mukaisen valtionavustuksen käyttöä ja siirtämistä koskevat menettelyt

Perussuomalaiset r.p. on raportoinut tarkastusvirastolle toimittamassaan vuoden 2024 valtionavustustilityksessään puoluelain 9 §:n mukaisen valtionavustuksen eli puoluetuen käytöstä ja siirtämisestä.

Puolue on vuonna 2024 saanut puoluetukea yhteensä 7 950 180 euroa. Puolue on tilityksensä mukaan siirtänyt puoluetukea piirijärjestöille 1 207 700,17 euroa (15 %), josta naistoimintaan on osoitettu 200 000 euroa (2,5 %). Lisäksi naisjärjestölle on siirretty 100 000 euroa (1,3 %). Naistoimintaan tarkoitettua valtionavustuksesta puolue on käyttänyt 186 117,51 euroa puolueen omaan naistoimintaan, jota seurataan puolueen kirjanpidossa omana kustannuspaikkana. Naistoimintaan on näin ollen käytetty kaikkiaan 486 117,51 euroa (6,1 %). Puolue on tilityksensä mukaan siirtänyt valtionavustusta myös Perussuomalainen Nuoriso ry:lle 344 200 euroa sekä Suomen perusta -säätiö sr:lle 130 000 euroa.

Perussuomalaiset r.p. on tehnyt ja toimittanut tarkastusvirastolle puoluetuen siirtämisestä valtionavustulain 7 §:n mukaisesti sopimukset puolueyhdistyksiensä ja muiden tahojen kanssa, joille se on siirtänyt valtionavustusta, lukuun ottamatta sopimuksia Perussuomalaiset Naiset ry:n ja Suomen Perusta -säätiö sr:n kanssa. Tarkastusvirasto on suositellut, että sopimukset tehdään vuosittain, jotta niiden sisältämä tieto olisi ajantasaista. Piirijärjestöjen sopimuksissa on mainittu, että puolue laatii piirijärjestön puolesta tilityksen valtionavustuksen käytöstä ja muut valtiontalouden tarkastusvirastolle tehtävät dokumentit.

Pakotteiden huomioiminen valtionavustuksen käytössä

Valtionavustuspäätökseen on kirjattu vuodesta 2023 alkaen, että valtionavustusta saavan tahon tulee varmistua, että mitään varoja tai taloudellisia resursseja ei mene suoraan eikä välillisesti pakoteluettelossa lueteltujen tahojen saataville tai hyödynnettäväksi. Tarkastusvirasto tiedusteli kaikilta puolueilta selvitystä siitä, miten ne ovat varmistuneet puoluetukeen lisättyjen ehtojen noudattamisesta.

Perussuomalaiset r.p. ilmoitti tarkastuksen aikana, että se käyttää tarvittaessa Procountor-järjestelmän pakotehakupalvelua.

Tarkastusvirasto selvitti talouspakotteiden noudattamista tekemällä pistotarkastuksia valvonnan kohteena olleiden puolueiden ja piiriyhdistysten kirjanpitoaineistoon. Tarkastuksen perusteella ilmeni, että Perussuomalaiset r.p. on varmistunut valtionavustuspäätöksessä mainittujen talouspakotteiden noudattamisesta. Tarkastuksen perusteella ei ilmennyt, että puolue olisi tehnyt hankintoja pakotelistatuilta tahoilta.

Tarkastusvirasto muistuttaa, että vastuu sopimuskumppaneita, alihankkijoita, siirron saajia, yhteistyökumppaneita ja edunsaajia koskevien pakotteiden selvittämisestä ja oikeellisuudesta on valtionavustuksen saajalla. Toimittajan vakuutus ja valtionavustuksissa siirron saajan vakuutus eivät poista hankinnoissa avustuksen saajan vastuuta, vaan avustuksen saajan on tarvittaessa pyydettävä lisäselvitystä asian varmistamiseksi. Valtionavustusta saavien tahojen on suositeltavaa arvioida niiden pakotteiden noudattamiseen liittyviä menettelyjä ja tarvittaessa tarkentaa toimenpiteitä, jotta niiden on

mahdollista osoittaa luotettavasti noudattavansa valtionavustuspäätöksen (Valtioneuvoston päätös puoluelain 9 §:n mukaisen valtionavustuksen myöntämisestä puolueille) liitteen 2 avustusehtojen kohtaa 2.3.

Minna Tyrväinen
Johtava tilintarkastaja

JAKELU Perussuomalaiset r.p.